

<https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.2.34-42>

УДК 32.1:004.9

Маргарита Чабанна

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

<https://orcid.org/0000-0002-0898-8290>

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ ЄС

У статті розглянуто тенденції, переваги та потенціал використання штучного інтелекту (ШІ) в Європейському Союзі, зокрема у сфері публічної політики та державного управління, а також приділено увагу викликам та способам мінімізації ризиків, пов'язаних з автоматизацією та алгоритмізацією діяльності державних і наддержавних інституцій. Дослідження застосування штучного інтелекту як на національному рівні, так і в системі державного управління на рівні Європейського Союзу свідчить про його суттєві переваги в процесі трансформації системи державного управління, що значно розширює потенціал оцінювання ефективності державної політики, моніторингу управлінських процесів і підвищення якості надання публічних послуг. Водночас зазначено, що активне впровадження ШІ в державне управління супроводжується низкою викликів, пов'язаних із порушенням права на приватність, недостатнім рівнем алгоритмічної прозорості, можливою упередженістю автоматизованих рішень, обмеженістю цифрових компетентностей, а також потребою в збереженні суспільної довіри. У такому контексті наголошено на необхідності запровадження етичного й правового контролю над автоматизованими процесами, зокрема, для збереження довіри громадян. Акцентовано увагу на тому, що для мінімізації зазначених ризиків Європейський Союз реалізує комплекс заходів, зокрема, запроваджує нормативно-етичні рамки, створює інституційні механізми нагляду, забезпечує прозорість ШІ-систем і залучення громадськості до процесу їх упровадження. Особливого значення в такому контексті набуває представлений Європейською Комісією підхід до розвитку штучного інтелекту, який заклав концептуальні засади для формування нормативного середовища, що передбачає безпечне, етичне та орієнтоване на людину використання ШІ в межах ЄС. Значну увагу у статті приділено ролі цифрової стратегії AI@ЕС, спрямованої на підвищення ефективності, прозорості, доступності та інноваційності діяльності Європейської Комісії, а також запровадженню інструменту GPT@ЕС, створеного для інтеграції передових мовних моделей у роботу європейських інституцій. Відповідні заходи дають змогу вибудовувати модель управління, орієнтовану на відповідальне та ефективне застосування штучного інтелекту в інтересах громадян, яку з урахуванням національного контексту може запозичити Україна.

Ключові слова: Європейський Союз, Європейська Комісія, штучний інтелект, публічна політика, державне управління, цифрова трансформація.

Використання штучного інтелекту в сучасному світі створює нові можливості для технологічного та економічного розвитку і спричиняє трансформацію суспільно-політичної сфери. Постійне вдосконалення інструментів ШІ не лише сприяє автоматизації процесів, а й дає змогу ухвалювати складні рішення на основі великих масивів даних, передбачати тенденції та формувати нові підходи до пошуку відповідей на суспільні виклики. Водночас використання його алгоритмів потребує високого рівня прозорості та відповідальності, оскільки наслідки рішень, ухвалених за участю ШІ, часто мають значення для глобальних процесів.

Цілком закономірним є дедалі активніше впровадження штучного інтелекту в державне управління країн Європейського Союзу, використання його інструментів для автоматизації рутинних завдань, оптимізації комунікації як між інституціями, так і з громадськістю та стейкхолдерами. Зважаючи на значну увагу до процесу відповідної регламентації, ЄС убачає у ШІ один із основних інструментів цифрової трансформації державного сектору. До того ж у Євросоюзі дедалі частіше ШІ використовують не лише як інструмент автоматизації рутинних процесів, але і як аналітичний механізм для оцінювання ефективності, прозорості та результативності державного управління, що, безперечно, потребує експертної підтримки і наукового осмислення.

Метою статті є розгляд тенденцій та переваг використання штучного інтелекту в ЄС, зокрема у сфері державного управління, а також з'ясування викликів і способів мінімізації ризиків, пов'язаних з автоматизацією та алгоритмізацією діяльності державних і наддержавних інституцій.

Окремі аспекти цифрових трансформацій і використання штучного інтелекту в управлінській сфері висвітлено в працях Б. В. Вірца, П. Данліві, К. Краффт, І. Мергель, Г. Маргеттс, Т. Пейшоту, Й. Папенброка, Л. Флоріді та інших дослідників, які приділяють увагу впровадженню ШІ в урядових інституціях та публічному секторі, відповідальності та прозорості ШІ в урядових рішеннях, його надійності та етиці в публічному управлінні загалом. Технологічні аспекти також окреслено в роботах Ф. Банністера та Р. Конноллі, П. Данліві, Г. Маргеттс; про політичні та етичні виклики, окрім Й. Папенброка, Л. Флоріді та Т. Пейшоту, писав Д. Кальваресі. Не менш популярними є дослідження цифрових технологій у Європейському Союзі. Відомі роботи І. Мергель, М. Краглія, Ф. Відака, М. Мікалі, М. Р. Мартінес, І.-А. Монтжуа, які приділяють увагу цифровому врядуванню, публічній політиці та впливу штучного інтелекту в ЄС, відповідній політиці Євросоюзу в цій сфері, застосуванню ШІ в європейському регулюванні, зосереджуючись як на захисті даних і впливі алгоритмів у цифровій політиці ЄС, так і на етиці ШІ та політичній відповідальності. Управлінські моделі та впровадження ШІ-систем досліджують також українські експерти О. Заярний, С. Квітка, В. Орищук. Використання штучного інтелекту в державному управлінні є предметом розгляду Т. Пшеничної, Н. Максименцевої та М. Максименцева. З акцентом на запозиченні досвіду для України М. Дубняк, І. Корж, В. Фурашев вивчають європейські правові рамки ШІ та роль Регламенту Європейського Союзу про штучний інтелект.

Загалом, вивчаючи роль ШІ в державному управлінні, варто зазначити, що, з одного боку, його застосування спрямоване на підвищення ефективності, прозорості та адаптивності управлінських рішень, а з іншого — він є потенційно перспективним інструментом оцінювання відповідних рішень і політик. Використання штучного інтелекту в оцінюванні ефективності державного управління в країнах Європейського Союзу набуває дедалі більшого значення, оскільки дає змогу підвищити прозорість, ефективність і відповідальність публічного сектору.

У багатьох країнах ЄС уже реалізують конкретні проекти з використання ШІ в державному управлінні. Прикладами є платформа для цифрового уряду, яка має інструменти оцінювання роботи держслужб (*KrattAI*), в Естонії, застосування аналітики на основі штучного інтелекту для оцінювання впровадження цифрових послуг (*GovTech Program*) у Данії, публічний реєстр алгоритмів, що дає змогу аналізувати їхню ефективність і вплив на державні рішення (*Algorithm Register*), у Нідерландах, платформа громадського нагляду за використанням публічних коштів з елементами ШІ-аналітики (*Monitoraggio Civico*) в Італії, впровадження штучного інтелекту державною агенцією *AFIR* для автоматизації процесів подання заявок на отримання фінансування з фондів ЄС у Румунії. Також у Фінляндії система на базі ШІ аналізує час очікування та задоволеність клієнтів у сфері охорони здоров'я та соціальних служб, у Нідерландах та Естонії штучний

інтелект використовують для опрацювання відкритих даних про держзакупівлі, у Франції та Німеччині — для оцінювання реалізації кліматичних політик на регіональному рівні.

Окрім розгляду впровадження ШІ-інструментів на національному рівні, варто зазначити про їхню роль у діяльності наднаціональних інституцій. Нині ЄС активно впроваджує штучний інтелект для моніторингу та оцінювання державної діяльності, зокрема через такі ініціативи, як *AI Watch* (сервіс моніторингу розвитку ШІ в Європі) Об'єднаного дослідницького центру (*Joint Research Centre, JRC*)¹ та Директорату Європейської Комісії, який розробляє та впроваджує політики з цифровізації (*Directorate-General for Communications Networks, Content and Technology*).

Загалом можна виокремити основні напрями використання ШІ в оцінюванні держуправління. Насамперед назвемо моніторинг ефективності державних послуг, коли алгоритми для аналізу продуктивності органів публічної влади в ЄС забезпечують швидкість обробки звернень, дотримання якості адміністративних процедур (із врахуванням задоволеності споживачів), ефективність бюджетування та ін. Наступним напрямом є ідентифікація певних прогалин: перешкоди або затримки в роботі органів влади, необґрунтовані витрати або ризики шахрайства на підставі використання відкритих даних. Прогностичні моделі з використанням ШІ допомагають оцінити імовірні наслідки державних рішень (як-от зміни в структурі зайнятості після впровадження нової реформи або вплив податкових пільг на поведінку бізнесу). Забезпечення зворотного зв'язку від громадян супроводжується тим, що ШІ-інструменти аналізують відгуки громадян у соцмережах, на платформах електронної демократії, автоматично визначаючи теми, рівень задоволення, частоту звернень.

Варто зазначити, що застосування алгоритмів для обробки великих масивів даних про діяльність державних органів, аналізу суспільних потреб і відгуків громадян та стейкхолдерів, моніторингу результативності політик та державних послуг відповідає загальному тренду управління, заснованому на аналізі даних (*data-driven governance*). Отже, метою Європейської стратегії щодо даних (*European Strategy for Data*) є створення єдиного європейського простору даних із безпечним, контрольованим і корисним для бізнесу й громадян обміном, що має стимулювати інновації, економічне зростання та соціальний прогрес². Формування правового поля в цій сфері забезпечує Закон про дані (*Data Act*), зосереджений на доступі до даних і правилах їх використання з визначенням відповідних обов'язків та прав користувачів, виробників і органів влади³.

Фундамент для узгодженості дій у країнах-членах сформував Координаційний план ЄС (2018/2021)⁴, і в січні 2024 р. Європейська Комісія ухвалила стратегію щодо штучного інтелекту (*AI@EC Communication*), яка визначає впровадження «законного, безпечного і гідного довіри» ШІ у всіх департаментах Комісії⁵, з подальшою метою створити єдині принципи, політики, керівні структури, оцінювання ризиків та правила використання ШІ, узгоджені з вимогами Регламенту Європейського Союзу про штучний інтелект (*Artificial Intelligence Act, AI Act*), що встановлює межі класифікації штучного інтелекту за рівнем ризику і становить основу для AI@EC. Отже, перший у світі законодавчий акт, який комплексно регулює використання штучного інтелекту, було ухвалено в серпні 2024 р. Його основні положення, окрім класифікації систем ШІ за рівнями ризику (від заборонених до низькоризикових), визначають вимоги до прозорості, безпеки та відповідальності, спеціальні правила для державного використання ШІ в чутливих сферах

¹ Joint Research Centre, *European Commission Joint Research Centre*, accessed June 20, 2025, <https://joint-research-centre.ec.europa.eu/>.

² European Commission, *A European Strategy for Data*, February 19, 2020, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-strategy-data_en.

³ European Parliament and Council, *Regulation (EU) 2023/2854 on harmonised rules on fair access to and use of data (Data Act)*, Official Journal of the European Union, December 13, 2023, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R2854>.

⁴ European Commission, *Coordinated Plan on Artificial Intelligence*, Shaping Europe's Digital Future, 2021, accessed June 20, 2025, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/plan-ai>.

⁵ Directorate-General for Digital Services, *Artificial Intelligence in the European Commission (AI@EC) Communication*, European Commission, January 18, 2024, https://commission.europa.eu/publications/artificial-intelligence-european-commission-ai-ec-communication_en.

(правосуддя, поліція, соціальні послуги)⁶. AI@EC як загальна стратегія Європейської Комісії щодо використання штучного інтелекту у внутрішній роботі окреслює політику та етичні принципи використання ШІ; розробку власних моделей (LLM⁷, інструменти обробки тексту, анонімізації тощо); керування ризиками, безпекою та відповідністю *AI Act*; передбачає запуск інфраструктури (*AI Sandbox*⁸, *InvestAI*⁹, *AI Office*).

Якщо розглядати організаційну структуру, варто назвати такі елементи, як *European AI Office* (створений у лютому 2024 р. у межах Європейської Комісії центральний орган, що відповідає за адміністрування виконання *AI Act* та співпрацю з державами-членами), а також *European Artificial Intelligence Board* (дорадчий орган із представників країн ЄС при *AI Office*)¹⁰.

Із набуттям чинності Регламентом про штучний інтелект¹¹ Директорат із цифрових сервісів Єврокомісії (*Directorate-General for Digital Services, DIGIT*) запустив у жовтні 2024 р. пілотний інструмент GPT@EC — корпоративний генеративний ШІ¹², метою запровадження якого є підтримка співробітників у підготовці проєктів рішень, аналітичних довідок і секторних стратегій для сприяння підвищенню ефективності роботи інституції (через автоматизацію рутинних завдань); посилення безпеки, за рахунок контролю ЄК над роботою з даними; сприяння стандартизації в роботі з даними та документацією. GPT@EC як конкретний інструмент і частина реалізації AI@EC, зокрема як ініціатива з використання генеративних мовних моделей, базується на попередньому успішному проєкті GPT@JRC, створеному *DIGIT* та впровадженому *JRC* для наукових досліджень¹³. Загалом Платформа підтримує кілька LLM-моделей, адаптованих до різної чутливості інформації. Варто зазначити, що Європейська Комісія вже реалізувала такі інструменти, як *eBriefing* і *eSummary*, які базуються на локальних LLM, для перекладу, стислого викладу, анонімізації, що передбачають дотримання відповідних вимог до конфіденційності¹⁴. Запроваджена ініціатива є лише частиною ширшої системи, яка містить *OpenEuroLLM* (відкриті моделі для всіх мов ЄС).

Основними цілями GPT@EC є автоматизація рутинних завдань (переклади, аналіз документів, створення звітів), поліпшення комунікації між органами ЄС та громадянами (зокрема з використанням чат-ботів та багатомовної підтримки)¹⁵. Водночас потрібно максимально забезпечити контроль та етичне використання ШІ, безпеку даних, прозорість алгоритмів та дотримання законодавства ЄС. Проте інструмент запроваджено не лише для автоматизації рутини, а й для формування нового

⁶ European Commission, “EU Artificial Intelligence Act,” accessed June 20, 2025, <https://artificialintelligenceact.eu/>.

⁷ Large Language Model (велика мовна модель).

⁸ AI Sandbox створює безпечне середовище для дослідження генеративного штучного інтелекту, знижуючи багато ризиків, пов'язаних із безпекою та приватністю, і гарантує, що введені дані не будуть використані для навчання великих мовних моделей (LLM) жодного постачальника. Він пропонує єдиний інтерфейс, що дає доступ до найновіших LLM від OpenAI, Anthropic, Google та Meta. Має, зокрема, такі функції: генерація зображень, візуалізація даних та можливість завантаження кількох файлів.

Harvard University Information Technology (HUIT), “AI Sandbox,” accessed June 20, 2025, <https://www.huit.harvard.edu/ai-sandbox>.

⁹ *InvestAI* — платформа, спрямована на допомогу користувачам у пошуку найкращих інвестицій з використанням ШІ. European Commission, “EU Launches InvestAI Initiative to Mobilise €200 Billion Investment in Artificial Intelligence,” *Digital Strategy*, February 15, 2025, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/eu-launches-investai-initiative-mobilise-eu200-billion-investment-artificial-intelligence>.

¹⁰ European Commission, *European AI Office*, Shaping Europe’s Digital Future, 2024, accessed June 20, 2025, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-office>.

¹¹ European Commission, “European Artificial Intelligence Act Comes into Force,” Press Release, August 1, 2024, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4123.

¹² European Commission, “Commission Launches a New General-Purpose AI Tool – GPT@EC,” *News Article*, October 22, 2024, https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-launches-new-general-purpose-ai-tool-gptec-2024-10-22_en.

¹³ Ibid.

¹⁴ European Commission, Directorate-General for Translation (DGT), *Multilingual Services@EC: AI to Support the European Commission’s Multilingual Services*, Public Sector Tech Watch, Interoperable Europe Portal, accessed June 20, 2025, <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/public-sector-tech-watch/multilingual-services/ec-ai-support-european-commissions-multilingual-services>.

¹⁵ Проєкт, зокрема, передбачає розроблення власних внутрішніх мовних моделей, адаптованих до специфіки ЄС (з акцентом на багатомовність, використання юридичної термінології тощо).

підходу до політик із забезпеченням швидкості, гнучкості та безпеки використання генеративного штучного інтелекту (оскільки GPT@ЄС як внутрішній продукт доступний лише співробітникам Єврокомісії, гарантує безпечне середовище, працюючи всередині інфраструктури ЄС). Відповідне дотримання корпоративних правил і стандартів гарантує захист обробленої інформації і є внутрішньою альтернативою комерційним GPT-рішенням, зосередженою на захисті конфіденційних даних ЄС без передання їх стороннім платформам. Загалом, сферами застосування інструменту є адміністративна оптимізація, аналітика, безпечна робота з конфіденційними матеріалами. GPT@ЄС також можуть задіяти для взаємодії зі стейкхолдерами, аналізу публічних консультацій та документів¹⁶. Оскільки безпосередніми користувачами є співробітники Єврокомісії, зокрема з *DIGIT*, *JRC* та інших департаментів, які мають доступ до GPT@ЄС¹⁷, опрацьовують їхні відгуки для вдосконалення інструменту та очікують на його подальше масштабування серед департаментів з урахуванням результатів первинного етапу.

Розгляд викликів, пов'язаних із використанням ШІ в державному управлінні, та способів їх подолання варто розпочати з того, що, за даними дослідження суспільного сприйняття ШІ, проведеного Об'єднаним дослідницьким центром Європейської Комісії, громадяни сприймають рішення, ухвалені з використанням ШІ, як менш демократичні порівняно з традиційними методами¹⁸. Однак, коли штучний інтелект використовують у поєднанні з людським наглядом, сприйняття легітимності підвищується, що підкреслює важливість гібридних підходів в ухваленні рішень. Отже, ефективне використання ШІ в державному управлінні потребує вагомої ролі експертів, які оцінюють точність отриманих відповідей, аналізують їхню відповідність поточній політиці установи, пристосовують їх до специфіки внутрішнього й зовнішнього комунікаційного середовища. Водночас слід зазначити про певну нестачу фахівців і цифрових навичок у державному секторі. Суттєвим викликом також є низька прозорість алгоритмів, що ускладнює контроль з боку громадськості. Дотичною до цього є так звана алгоритмічна непрозорість, коли нерозуміння (непрозорість) застосовуваної моделі спричиняє нерозуміння отриманої оцінки. Етичні ризики пов'язані певною мірою з упередженістю у використанні даних, що може призвести до хибних оцінок і спричиняє необхідність забезпечення етичних стандартів у використанні штучного інтелекту. Відкритим залишається питання про правову відповідальність за рішення або оцінки, сформовані відповідними алгоритмами. А захист персональних даних (відповідність чинному з 2018 р. Загальному регламенту про захист даних (*GDPR*), який встановлює правила захисту персональних даних фізичних осіб у межах ЄС та ЄЗЗ) є головною вимогою у впровадженні ШІ. Також у процесі подальшого впровадження варто брати до уваги потребу в оновленні моделей та постійному вдосконаленні систем через мінливість середовища.

Отже, подальше використання штучного інтелекту в оцінюванні державного управління в ЄС пов'язане з подальшим розвитком технологій, удосконаленням регулювання та збільшенням довіри громадян до таких систем. ШІ став частиною процесів моніторингу та оцінювання в публічному секторі, сприяючи більш ефективному та прозорому управлінню. У таких умовах перспективи його застосування як у сфері державного управління, так і в ширшому контексті передбачають насамперед акцент на так званому «етичному ШІ», який захищає права громадян і забезпечує прозорість, відповідальність, безпеку, недискримінацію, повагу до приватності¹⁹ і про який зазначено в офіційних документах ЄС, де етичні аспекти інтегровані у вимоги до високоризикових

¹⁶ Policy-Insider.AI, "Will AI-Enabled Stakeholders Be Targeting AI Bots at the EU Commission?," *Policy-Insider.AI*, December 2, 2024, <https://policy-insider.ai/2024/12/02/will-ai-enabled-stakeholders-be-targeting-ai-bots-at-the-eu-commission/>.

¹⁷ European Commission, "Commission Launches a New General-Purpose AI Tool – GPT@EC," News Article, Directorate-General for Digital Services, October 22, 2024, https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-launches-new-general-purpose-ai-tool-gptec-2024-10-22_en.

¹⁸ Дані наведено у звіті *Artificial Intelligence – A European Perspective*, виданому після запровадження Єврокомісією AI Watch для моніторингу розвитку ШІ в Європі. Згодом було розпочато проєкт HUMAINT, що вивчає соціальний вплив алгоритмів із фокусом на справедливість, різноманітність і прозорість. European Commission, "Artificial Intelligence – A European Perspective," Joint Research Centre, 2018, <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC113826>.

¹⁹ European Commission, High-Level Expert Group on Artificial Intelligence, *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*, April 2019, <https://ec.europa.eu/futurium/en/ai-alliance-consultation/guidelines#Top>.

ШІ-систем²⁰. Європейський економічний і соціальний комітет (*EESC*) наголошує на необхідності забезпечення прозорості та етичності у використанні ШІ в публічних послугах, зокрема щодо запобігання упередженості алгоритмів (потенційне відтворення дискримінаційних підходів) та забезпечення прав людини²¹.

Нині відбувається розширення аудиту алгоритмів, зокрема в публічному секторі. На часі також єдина система індикаторів якості управління, де ШІ агрегуватиме дані з різних джерел: КРІ органів влади, відгуки громадян, фінансову звітність, зовнішні індекси. Отже, актуальності набуває розвиток європейських центрів компетенції з ШІ для державного сектору та розвиток можливостей обміну даними між урядовими органами країн-членів ЄС через єдину цифрову інфраструктуру. У такому контексті Європейська Комісія рекомендує державним установам зосередитися на розвитку внутрішніх компетенцій, забезпеченні належної підготовки кадрів, створенні чітких стандартів щодо використання штучного інтелекту, дотриманні етичних стандартів та забезпеченні прозорості в процесах ухвалення рішень. Також важливою є співпраця між державним та приватним секторами, що сприятиме успішному інтегруванню ШІ в публічний сектор.

Висновки. Штучний інтелект дедалі активніше інтегрується в систему державного управління Європейського Союзу, відкриваючи нові можливості для підвищення ефективності, прозорості й підзвітності публічного сектору, стає незамінним інструментом модернізації державного управління в ЄС, сприяючи підвищенню ефективності, прозорості та підзвітності публічного сектору і водночас потребуючи етичного й правового контролю. У цьому контексті Європейський Союз демонструє послідовний підхід до цифрової трансформації адміністративних процесів, зберігаючи водночас фокус на демократичних цінностях та правах людини, про що свідчить затвердження Регламенту ЄС про штучний інтелект, яким закріплено принципи прозорості, етичності та відповідальності у використанні ШІ-систем²².

Ініціативи Європейської Комісії, насамперед AI@EC і реалізована в її межах GPT@EC, відіграють важливу роль у впровадженні мовних моделей та інструментів штучного інтелекту в управлінську діяльність, зокрема у сферах внутрішніх комунікацій і аналізу політик. Проте, попри численні переваги, використання ШІ супроводжується низкою викликів, пов'язаних з алгоритмічним упередженням, непрозорістю систем ухвалення рішень, недотриманням етичних стандартів під час його використання, потенційним порушенням права на приватність, а також зменшенням контролю над критично важливими процесами. Такі виклики зумовлюють потребу в ретельному регулюванні та моніторингу з боку державних органів, забезпеченні ефективного експертного супроводу, незалежного аудиту алгоритмів та постійному громадському моніторингу застосування ШІ в публічному секторі. Отже, майбутнє використання штучного інтелекту в оцінюванні та організації державного управління в ЄС залежить від здатності поєднати інноваційність технологій із належним етичним, правовим та організаційним забезпеченням. Лише за умови дотримання цього балансу зберігатиметься можливість оптимальної реалізації потенціалу штучного інтелекту як інструменту підвищення якості управління та зміцнення довіри громадян до влади.

²⁰ European Commission, High-Level Expert Group on Artificial Intelligence, *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*, April 2019, <https://ec.europa.eu/futurium/en/ai-alliance-consultation/guidelines#Top> ; European Commission, *Proposal for a Regulation laying down harmonised rules on Artificial Intelligence (Artificial Intelligence Act)*, COM(2021) 206 final, April 21, 2021, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0206>.

²¹ European Economic and Social Committee, "AI for Public Services, Organisation of Work, More Equal and Inclusive Societies," *Press Summary*, October 29, 2024, <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-summaries/ai-public-services-organisation-work-more-equal-and-inclusive-societies>.

²² Зокрема, Регламент Європейського Союзу про штучний інтелект встановлює вимоги щодо прозорості, етики та підзвітності для високоризикових ШІ-систем, що застосовуються в публічному секторі. Nicole Fallon-Peek and Vikki Velasquez, "What's Inside the EU AI Act—and What It Means for Your Privacy," *Investopedia*, June 13, 2025, <https://www.investopedia.com/eu-ai-act-11737033>.

Bibliography

- Directorate-General for Digital Services. *Artificial Intelligence in the European Commission (AI@EC) Communication*. European Commission, January 18, 2024. https://commission.europa.eu/publications/artificial-intelligence-european-commission-aiec-communication_en.
- European Commission. *A European Strategy for Data*. February 19, 2020. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-strategy-data_en.
- European Commission. “Artificial Intelligence — A European Perspective.” Joint Research Centre, 2018. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC113826>.
- European Commission. “Commission Launches a New General-Purpose AI Tool – GPT@EC.” News Article, Directorate-General for Digital Services, October 22, 2024. https://commission.europa.eu/news-and-media/news/commission-launches-new-general-purpose-ai-tool-gptec-2024-10-22_en.
- European Commission. *Coordinated Plan on Artificial Intelligence*. Shaping Europe’s Digital Future, 2021. Accessed June 20, 2025. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/plan-ai>.
- European Commission, Directorate-General for Translation (DGT). *Multilingual Services@EC: AI to Support the European Commission’s Multilingual Services*. Public Sector Tech Watch, Interoperable Europe Portal. Accessed June 20, 2025. <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/public-sector-tech-watch/multilingual-services-ec-ai-support-european-commissions-multilingual-services>.
- European Commission. “EU Artificial Intelligence Act.” Accessed June 20, 2025. <https://artificialintelligenceact.eu/>.
- European Commission. “EU Launches InvestAI Initiative to Mobilise €200 Billion Investment in Artificial Intelligence.” *Digital Strategy*, February 15, 2025. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/eu-launches-investai-initiative-mobilise-eu200-billion-investment-artificial-intelligence>.
- European Commission. *European AI Office*. Shaping Europe’s Digital Future, 2024. Accessed June 20, 2025. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-office>.
- European Commission. “European Artificial Intelligence Act Comes into Force.” Press Release, August 1, 2024. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4123.
- European Commission, High-Level Expert Group on Artificial Intelligence. *Ethics Guidelines for Trustworthy AI*. April 2019. <https://ec.europa.eu/futurium/en/ai-alliance-consultation/guidelines#Top>.
- European Commission. *Proposal for a Regulation laying down harmonised rules on Artificial Intelligence (Artificial Intelligence Act)*, COM(2021) 206 final. April 21, 2021. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0206>.
- European Economic and Social Committee. “AI for Public Services, Organisation of Work, More Equal and Inclusive Societies.” *Press Summary*, October 29, 2024. <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-summaries/ai-public-services-organisation-work-more-equal-and-inclusive-societies>.
- European Parliament and Council. *Regulation (EU) 2023/2854 on harmonised rules on fair access to and use of data (Data Act)*. Official Journal of the European Union, December 13, 2023. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32023R2854>.
- Fallon-Peek, Nicole, and Vikki Velasquez. “What’s Inside the EU AI Act—and What It Means for Your Privacy.” *Investopedia*, June 13, 2025. <https://www.investopedia.com/eu-ai-act-11737033>.
- Harvard University Information Technology (HUIT). “AI Sandbox.” Accessed June 20, 2025. <https://www.huit.harvard.edu/ai-sandbox>.
- Joint Research Centre. *European Commission Joint Research Centre*. Accessed June 20, 2025. <https://joint-research-centre.ec.europa.eu/>.
- Policy-Insider.AI. “Will AI-Enabled Stakeholders Be Targeting AI Bots at the EU Commission?” *Policy-Insider.AI*, December 2, 2024. <https://policy-insider.ai/2024/12/02/will-ai-enabled-stakeholders-be-targeting-ai-bots-at-the-eu-commission/>.

Marharyta Chabanna

National University of Kyiv-Mohyla Academy

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PUBLIC POLICY OF THE EU

Abstract

The article explores the advantages of using artificial intelligence in public policy and public governance, emphasizing its potential to automate routine processes, support data-driven decision-making, and enhance the efficiency of service delivery to citizens. It highlights the challenges associated with ensuring data security, safeguarding privacy, avoiding biases in algorithms, and maintaining control over automated processes. The paper argues that the implementation of AI in public administration opens up new opportunities for the evaluation and monitoring of policy effectiveness, and contributes to more evidence-based and efficient governance. These developments necessitate the introduction of ethical and legal oversight mechanisms, particularly to sustain public trust.

In this context, the European approach to AI development, presented by the European Commission, is of particular importance. This approach has laid the conceptual foundation for a regulatory framework that ensures the safe, ethical, and human-centered use of AI within the European Union. The EU Artificial Intelligence Act (AI Act) stands as the world's first comprehensive legislative initiative to regulate AI in socially significant domains, including public administration. Accordingly, the article outlines the EU's experience with AI deployment in the public sector, paying special attention to the role of the AI@EC digital strategy, which is aimed at enhancing the efficiency, transparency, accessibility, and innovation of the European Commission's activities. It also examines the introduction of the GPT@EC tool, designed to integrate advanced language models into the work of European institutions.

While analyzing both national and EU-wide initiatives, the article underscores the benefits of AI in transforming public administration. AI significantly expands the potential for evaluating policy effectiveness, monitoring governance processes, and improving the quality of public services. However, the study also notes several challenges accompanying AI implementation, including risks to privacy, limited algorithmic transparency, potential biases in automated decisions, gaps in digital skills, and the need to maintain societal trust. The European Union addresses these concerns through a set of comprehensive measures, including regulatory and ethical frameworks, institutional oversight mechanisms, transparency requirements for AI systems, and the inclusion of the public in their deployment. These efforts contribute to the development of a model of public administration based on the responsible and effective use of AI in the public interest — a model that, if adapted to the national context, could be adopted by Ukraine.

Keywords: European Union, European Commission, artificial intelligence, public policy, public administration, digital transformation.

*Подано / Submitted: 10.06.2025**Прийнято до публікації після рецензування / Accepted: 24.06.2025**Оприлюднено / Published: 21.08.2025*

Чабанна Маргарита Валеріївна — докторка політичних наук, доцентка, завідувачка кафедри політології факультету соціальних наук та соціальних технологій Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Chabanna Marharyta — D. Sc. in Political Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Political Science, Faculty of Social Sciences and Social Technologies, National University of Kyiv-Mohyla Academy
ORCID iD: 0000-0002-0898-8290
E-mail: chabanna@ukma.edu.ua

.....

Цитування (Чикаго: виноска і бібліографія):

Чабанна, Маргарита. «Використання штучного інтелекту в публічній політиці ЄС». *Empirio* 2, № 2 (2025): 34–42. <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.2.34-42>.

Citation (Chicago: Notes and Bibliography):

Chabanna, Marharyta. “The Use of Artificial Intelligence in Public Policy of the EU.” *Empirio* 2, no. 2 (2025): 34–42. <https://doi.org/10.18523/3041-1718.2025.2.2.34-42> [in Ukrainian].

Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)